

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Veroniky Poláčkovej a členov senátu JUDr. Moniky Valašikovej a JUDr. Mariána Trenčana v právnej veci žalobcu: **Notárska komora Slovenskej republiky**, Záhradnícka 66, Bratislava, právne zastúpený advokátom JUDr. Radomír Bžán, Lazaretská 3/a, Bratislava proti žalovanému: **Protimonopolný úrad Slovenskej republiky**, Drieňová 24, Bratislava v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2005/SP/R/2/104 zo dňa 14.10.2005, takto

rozhodol:

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť
dňa 15. 11. 2008
advokát žalobcu:
advokát žalovaného:
dňa 11. DEC. 2008 *Breň*

Krajský súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 19.12.2005 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Rady Protimonopolného úradu SR č. 2005/SP/R/2/104 zo dňa 14.10.2005. V žalobe uviedol, že žalovaný ako prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi rozhodnutím č. 2005/SP/1/1/077 zo dňa 14.7.2005 pokutu vo výške 50.000,- Sk za nesplnenie povinnosti predložiť v určenej lehote požadované doklady a informácie podľa § 40 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže (ďalej len zákon č. 136/2001 Z.z.).

Žalobca podal dňa 14.10.2005 proti prvostupňovému rozhodnutiu rozklad. Druhostupňový správny orgán o rozklade žalobcu rozhodol tak, že rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Žalobca v žalobe namietal nezákonnosť rozhodnutia Rady Protimonopolného úradu SR z dôvodu, že žalovaný zaslal žalobcovi výzvu na predloženie vyplneného dotazníka a zároveň mu uložil povinnosť zaslať a predložiť podklady a informácie podľa § 40 zákona č. 136/2001 Z.z. Žalobca požadované doklady a informácie nezaslal z dôvodu, že notári ani Komora notárov SR nie je podnikateľom v zmysle zákona č. 136/2001 Z.z. Ustanovenie § 2 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže sa vzťahuje na podnikateľov, orgány štátnej

správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia sa tento zákon vzťahuje na všetky činnosti a konania podnikateľov, ktoré obmedzujú alebo môžu obmedzovať súťaž. Postavenie notára a jeho činnosť je upravená v zákone č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti – notársky poriadok. Podľa ust. § 2 notárskeho poriadku, je notár štátom určenou osobou a splnomocnenou osobou vykonáva notársku činnosť.

Žalovaný nesprávne vec právne posúdil, rozhodnutie ako prvostupňové i druhostupňové je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Navrhuje, aby súd napadnuté rozhodnutie aj prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa písomne vyjadril k žalobe. Uviedol, že rozhodnutím Rady úradu č. 2005/SP/R/2/104 zo dňa 14.10.2005 potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 50.000,- Sk. Žalobca v správnom konaní ako aj v žalobe namietal skutočnosť, že nemá postavenie podnikateľa, a preto nemôže byť účastníkom konania podľa zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže. Táto námietka žalobcu je nedôvodná, vzhľadom na to, že podľa § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov. Notári vykonávajú svoju činnosť na základe osobitného povolenia sústavne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku. Podľa § 29 ods. 2 Notárskeho poriadku: Komora je samosprávnou stavovskou organizáciou, ktorá združuje všetkých notárov a vedie ich zoznam. Z uvedeného vyplýva, že Notárska komora je právnickou osobou združujúcou notárov. Keďže notári sú podnikateľmi v zmysle Obchodného zákonníka, preto Notárska komora je združením podnikateľov.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, sa vzťahuje na

- a) podnikateľov,
- b) orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy.

Kto je podnikateľom pre účely zákona o ochrane hospodárskej súťaže, je stanovené v § 3 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z.z.

Žalobca si nesplnil zákonnú povinnosť v zmysle § 40 zákona č. 136/2001 Z.z., keď neposkytol úradu požadované podklady.

Za nesplnenie povinnosti úrad preto žalobcovi oprávnene uložil pokutu podľa § 38 ods. 5 zákona č. 136/2001 Z.z. Skutočnosť, že žalovaný správne považuje Notársku komoru SR za podnikateľa v zmysle zákona potvrdzuje aj rozsudok NSSR, ktorý zaujal obdobné stanovisko v spore Slovenskej lekárskej komory so žalovaným (rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 4 SŽ 78/2004 zo dňa 17.2.2006).

Žalovaný nespochybňuje žalobcove tvrdenie, že Notárska komora SR je orgánom záujmovej samosprávy. Komora vykonáva vlastnú záujmovú samosprávu a v zákonom stanovených prípadoch aj prenesený výkon štátnej správy. V prípadoch výkonu samosprávy spadajú komory pod zákonný pojem podnikateľ a teda aj pod pôsobnosť zákona. Notárska komora SR by však spadala do pôsobnosti zákona aj v prípade výkonu prenesenej štátnej správy a to podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z.z.

Podľa § 2 ods. 1 písm. b) citovaného zákona: tento zákon sa vzťahuje na orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy

a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy.

Predložené informácie a interných predpisov upravujúcich činnosť komory ako samosprávnej jednotky, ktoré od nej žalovaný vyžadoval, však nemožno považovať za výkon prenesenej štátnej správy, preto žalovaný žiadal informácie od žalobcu v zmysle § 40 zákona č. 136/2001 Z.z. ako od podnikateľa.

Uvedené je plne v súlade s komunitárnym súťažným právom (rozhodnutie Európskeho súdneho dvora v prípade C-309/99 zo dňa 19.2.2002 – Advokátska komora Holandská je združením podnikateľov alebo obdobné rozhodnutie Komisie COMP/38.549 z 24.6.2004 vo veci Belgian Architects Association – Belgická asociácia architektov).

Stanovisko Ministerstva financií SR, ktoré žalobca predkladá ako dôkaz, že nie je podnikateľom je irelevantné. Ministerstvo financií SR v uvedenom stanovisku posudzuje Komoru z pohľadu odmien Komory za prístup do Centrálného informačného systému a príjmov z členských príspevkov v súvislosti s uplatňovaním § 32 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Ministerstvo financií SR vôbec neposudzovalo, či Notárska komora SR je podnikateľom v zmysle zákona a k uvedenému by ani nebolo oprávnené.

Nie je pravdivé ani žalobcovo tvrdenie, že z Uznesenia Európskeho parlamentu z 18.1.1944, č. OJ C vyplýva, že cit. „... vo vyspelých krajinách Európskej únie je notárska činnosť ako výkon verejnej moci vylúčená spod súťažného práva.“ Dané uznesenie rieši uplatnenie výnimky podľa čl. 45 Zmluvy o založení ES z ustanovení Hlavy III (Sloboda pohybu osôb, služieb a kapitálu, Kapitoly 2: Právo podnikat') zabezpečujúcej slobodu podnikania. Súťažné pravidlá ES sú naproti tomu obsiahnuté najmä v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Hlava VI, Spoločné pravidlá pre súťaž, dane a zblížovanie práva, Kapitola 1 Pravidlá súťaže). Z uvedeného vyplýva, že žalobcom spomínané uznesenie neudeľuje výnimku z európskeho súťažného práva, ale z práva na slobodné poskytovanie služieb a slobodné usadenie sa notárov.

Žalobca v žalobe ďalej namieta, že uplatňovanie zákona č. 136/2001 o hospodárskej súťaži na notársku činnosť by znemožnilo prakticky a právne plniť úlohy vyplývajúce notárom z Notárskeho poriadku.

Žalobca nekonkretizuje plnenie akých úloh by bolo notárom aplikáciou zákona znemožnené. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z.z. : tento zákon sa vzťahuje na všetky činnosti a konania podnikateľov, ktoré obmedzujú alebo môžu obmedzovať súťaž, okrem prípadov obmedzovania súťaže zo strany podnikateľov, ktorí poskytujú služby vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu, ak uplatňovanie tohto zákona znemožňuje fakticky alebo právne plniť ich úlohy podľa osobitného predpisu.

Činnosť, resp. konanie, ktoré spôsobuje alebo môže spôsobiť obmedzenie súťaže, je možné vyňať spod pôsobnosti tohto zákona iba za predpokladu, ak zabezpečenie poskytnutia služby vo verejnom záujme vyplývajúce z osobitného právneho predpisu nie je možné zabezpečiť inak, ako spôsobom, ktorý predstavuje obmedzenie súťaže. Zákon by sa neuplatnil teda iba v prípade, ak by žalobca vykonával činnosti, ktoré by osobitný zákon označil za verejný záujem a aplikáciou zákona by nebolo možné splniť úlohy spojené s touto činnosťou. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný nesúhlasí so žalobcovým tvrdením, že žalovaný vec nesprávne právne posúdil v zmysle § 250j-ods. 2 písm. a) OSP.

K námietke žalobcu, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné a nezrozumiteľné pre nedostatok dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. d) OSP, žalovaný uviedol, že žalobca neuvádza žiadne dôvody ani nekonkretizuje, v čom vidí nezrozumiteľnosť rozhodnutia resp. nedostatok dôvodov na vydanie rozhodnutia. Žalobca je povinný v žalobe uviesť všetky dôvody nezákonnosti, dostatočne ich konkretizovať skutkovou aj právnou kvalifikáciou

a nespoliehať sa na to, že súd bude nahrádzať nedostatky dôvodov žaloby tak z úradnej povinnosti rozširovať rozsah súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia alebo postupu. Súd nevyhľadáva za účastníka konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 OSP majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je súd podľa § 250h OSP viazaný.

Najvyšší súd SR sa otázkou nezrozumiteľnosti rozhodnutia zaoberal v konaní sp.zn. 5 SŽ 66/1998, kde v odôvodnení uviedol, že výrok rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti účastníkov správneho konania. Musí presne a úplne formovať a vyjadriť záver správneho orgánu o otázke, ktorá je predmetom rozhodnutia.

Pod nezrozumiteľnosťou rozhodnutia sa podľa vyššie uvedeného rozhodnutia rozumie situácia, keď vo výroku rozhodnutia nie sú dostatočne jasne a zrozumiteľne určené práva a povinnosti adresátov rozhodnutia.

Podľa názoru žalovaného napadnuté rozhodnutie je vydané v zmysle § 47 správneho poriadku, je v dostatočnej miere odôvodnené, čo bolo podkladom jeho rozhodnutia. Aké boli jeho úvahy pri hodnotení dôkazov a správna úvaha pre použitie právnych predpisov. Žalovaný sa v dostatočnej miere vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníka konania ako aj s jeho vyjadrením k podkladom rozhodnutia. K žalobcovej námietke ohľadom nedostatku dôvodu uviedol, že rozsah dokazovania určuje v súlade so zásadou objektívne zisteného skutkového stavu správny orgán. Žalovaný mal dostatok podkladov na rozhodnutie vo veci a jedinou spornou skutočnosťou, ktorú žalobca namietal, t.j. so žalobcovým postavením podnikateľa, sa žalovaný vo svojom rozhodnutí v potrebnej miere vysporiadal.

Skutočnosť, že komora neposkytla včas požadované podklady je zrejmá z administratívneho spisu a potvrdzujú ju aj samotné vyjadrenia komory, ktorá požadované informácie odmietla poskytnúť.

Žalobca nesplnil zákonnú povinnosť v zmysle § 40 zákona, keď neposkytol úradu požadované podklady, a preto mu podľa § 35 ods. 5 zákona č. 136/2001 Z.z. bola uložená pokuta vo výške 50.000,- Sk.

Navrhuje preto, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Krajský súd v Bratislave, ako súd vecne príslušný na konanie vo veci (§ 246 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného (ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo) v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, t.j. najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi.

Súd v intenciách § 244 ods. 1 OSP preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotno-právnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Z administratívneho spisu žalovaného súd zistil, že prvostupňový správny orgán vydal dňa 14.7.2005 rozhodnutím č. 2005/SP/1/1/077 rozhodnutie, ktorým uložil žalobcovi pokutu vo výške 50.000,- Sk za porušenie § 40 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže (ďalej len zákon). V odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že podľa § 25 ods. 3 písm. f) zákona, účastníkmi konania sú navrhovateľ a podnikatelia, o ktorých právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má rozhodnúť. Účastníkom tohto správneho konania je aj Komora – žalovaný. Žalovaný je právnickou osobou zriadenou zo zákona podľa § 29 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti. Žalovaný je samosprávnou organizáciou, ktorá združuje všetkých notárov a vedie ich zoznam. Žalovaný v súvislosti s prebiehajúcim šetrením v oblasti komôr, resp. profesionálnych združení žiadal žalobcu v liste č. 3313/2/PMÚ SR/2004 zo dňa 16.6.2004 o zaslanie vyplneného dotazníka obsahujúceho okruhy otázok týkajúcich sa predmetného šetrenia ako aj o zaslanie kópií dokumentov, uvedených v otázke č. 11 dotazníka. Žalovaný vyššie uvedené podklady žalovanému predložil až listom č. 1916 zo dňa 5.4.2005, resp. listom č. 1988 zo dňa 7.4.2005.

Rozklad podaný dňa 5.7.2005 proti prvostupňovému rozhodnutiu Rada Protimonopolného úradu SR rozhodnutím č. 2005/SP/R/2/104 zo dňa 14.10.2005 zamietla a napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdila. Správny orgán druhého stupňa konštatoval, že napadnuté prvostupňové rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. V druhostupňovom konaní žalovaný nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia.

Podľa § 40 citovaného zákona podnikatelia sú povinní predložiť úradu požadované informácie a podklady, podrobiť sa preskúmaniu týchto informácií alebo podkladov, spolupracovať s úradom pri ich preverovaní a umožniť zamestnancom súdu, zamestnancom iného národného súťažného orgánu a zamestnancom Komisie a ním povereným osobám vstup do všetkých objektov, priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľov. Úrad vyzve podnikateľov, aby oznámili príslušným obchodným tajomstvom a iné dôverné informácie.

Podľa § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov.

Podľa § 29 ods. 2 Notárskeho poriadku, komora je samosprávnou stavovskou organizáciou, ktorá združuje všetkých notárov a vedie ich zoznam. Notár sa stáva členom komory dňom jeho menovania za notára.

Podľa § 2 ods. 1 zákona, tento zákon sa vzťahuje na

- a) podnikateľov
- b) orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy.

Podľa § 3 ods. 2 zákona, podnikateľ na účely tohto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu, ďalej fyzická osoba, právnická osoba, i združenia a združenia týchto združení, ak ide o činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

Podľa § 2 ods. 2 tento zákon sa vzťahuje na všetky činnosti a konania podnikateľov, ktoré obmedzujú alebo môžu obmedzovať súťaž, okrem prípadov obmedzovania súťaže zo strany podnikateľov, ktorí poskytujú služby vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu, ak uplatňovanie tohto zákona znemožňuje fakticky alebo právne plniť ich úlohy podľa osobitného predpisu.

Podľa § 38 ods. 5 citovaného zákona, podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá neplní povinnosť predložiť úradu v určenej lehote požadované podklady alebo informácie, alebo predložiť nepravdivé alebo neúplné podklady alebo informácie, alebo neumožniť preverenie alebo vstup podľa § 40, úrad uloží pokutu do 5.000.000,- Sk.

Na základe obsahu administratívneho spisu súd konštatoval, že bolo jednoznačne preukázané, že žalobca nepostupoval podľa § 40 zákona č. 136/2001 Z.z., z ktorého vyplýva, že podnikatelia sú povinní predložiť úradu požadované informácie a podklady, podrobiť sa preskúmaniu týchto informácií alebo podkladov, spolupracovať s úradom pri ich preverovaní a umožniť zamestnancom úradu, zamestnancom iného národného súťažného orgánu a zamestnancom Komisií a ňom povereným osobám vstup do všetkých objektov, priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľov.

Súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že žalovaný vec správne právne posúdil a správne postupoval, keď podľa § 38 ods. 5 zákona č. 136/2001 Z.z. uložil žalobcovi pokutu vo výške 50.000,- Sk.

Námietku žalobcu, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov, súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Žalovaný v napadnutom rozhodnutí v zmysle § 47 správneho poriadku v dostatočnej miere odôvodnil, čo bolo podkladom jeho rozhodnutia, aké boli jeho úvahy pri hodnotení dôkazov a správna úvaha pri použití právnych predpisov. Žalovaný sa v dostatočnej miere vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníka konania ako aj k jeho vyjadreným podkladom rozhodnutia.

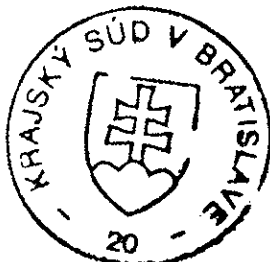
Krajský súd v Bratislave dospel po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj postupu, ktorý mu predchádzal k právnomu záveru totožnému so záverom správneho orgánu a konštatoval, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Krajského súdu v Bratislave na Najvyšší súd SR. Odvolanie okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 OSP) musí obsahovať označenie rozhodnutia, proti ktorému smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom toto rozhodnutie alebo postup súdu je nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Bratislave, dňa 2.10.2008

Za správnosť vyhotovenia:

JUDr. Veronika Poláčková
predsedníčka senátu